

Република Србија
ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
САВЕТ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ
72 Број: 023-00-3763/2011
17. мај 2011. године
Београд

ИЗВЕШТАЈ О ПРИВАТИЗАЦИЈИ КОМПАНИЈЕ „НОВОСТИ“

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О ПРИВАТИЗАЦИЈИ КОМПАНИЈЕ „НОВОСТИ“

1. ПРИВАТИЗАЦИЈА ПО ПРЕТХОДНИМ ПРОПИСИМА

Друштвено предузеће НИП „Новости“ са потпуном одговорношћу, Београд, започело је приватизацију 1991. године уплатом интерних деоница по Закону о друштвеном капиталу („Службени лист СФРЈ“, бр. 84/89 и 46/90). Приватизација је настављена 1998. године по Закону о својинској трансформацији ("Службени гласник РС", број 32/97). Дирекција за процену капитала је 14. јула 1998. године донела коначно решење бр. 647/98-1-6 којим су верификоване процена и својинска структура капитала после завршеног првог круга својинске трансформације. Савезна јавна установа „Борба“ је покренула управни спор у коме је тражила поништај овог решења, јер су „Новости“ извршиле статусну промену издвајања из „Борбе“ без њене сагласности као матичног предузећа и без деобног биланса. Одлучујући о тужби „Борбе“, Виши привредни суд је 16. фебруара 2000. године донео пресуду Урс. бр. 84/99 којом је тужба уважена и којом су поништена сва решења о својинској трансформацији „Новости“.

Након доношења ове пресуде, Дирекција за процену капитала је 29. фебруара 2000. године донела решење бр. 647-1/98-23 којим је поништила сва своја ранија решења везана за својинску трансформацију, као и све релевантне одлуке и јавни позив за упис акција у првом и другом кругу својинске трансформације које је донела Скупштина Компаније „Новости“. Уредбом о изменама и допунама Уредбе о СЈУ „Борба“ („Сл. лист СРЈ“, бр. 10/2000), „Новости“ су након поништене својинске трансформације припојене Савезној јавној установи „Борба“.

С обзиром на то да су све одлуке, као и радње извршене на основу њих поништене судском одлуком и решењем Дирекције за процену имовине, „Новости“ нису биле у поступку својинске трансформације у моменту ступања на снагу Закона о приватизацији ("Службени гласник РС", бр. 38/01, 18/03, 45/05 и 123/07). Наиме, последице поништаја одлука и радњи спроведених на основу тих одлука делују *ex tunc*, односно као да их није ни било, што значи да у моменту доношења Закона о приватизацији у „Новостима“ није учињена ни једна правно ваљана радња својинске трансформације. Према томе, „Новости“ су могле бити приватизоване једино по одредбама Закона о приватизацији, јер пре доношења тог Закона нису започеле поступак својинске трансформације.

Међутим, након политичких промена 2000. године „Новости“ настављају да послују као акционарско друштво, упркос судској одлуци и решењима Дирекције. Скупштина акционара се састаје и доноси одлуке иако је акцијски капитал поништен.

2. УПИС ПОНИШТЕНЕ ПРИВАТИЗАЦИЈЕ У СУДСКИ РЕГИСТАР

Ванредна Скупштина Компаније „Новости“ а.д. одржана 12. октобра 2002. године доноси одлуку о утврђивању власничке структуре Компаније у односу 70,48% приватни и 29,52% државни капитал, као и о издавању 6.739 акција, а на основу процене вредности капитала која је извршена на основу Уредбе о изменама и допунама Уредбе о Савезној јавној установи „Борба“ („Службени лист СРЈ“, број

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О ПРИВАТИЗАЦИЈИ КОМПАНИЈЕ „НОВОСТИ“

12/2001). Међутим, наведеном Уредбом је регулисан само поступак процене вредности средстава у државној својини коју користе зависна предузећа која послују у оквиру СЈУ „Борба“, а не и поступак приватизације СЈУ „Борба“, или неког њеног дела. Уредбом су такође предвиђени органи који учествују у процени вредности капитала: овлашћени процењивач, чији избор врши Савезна влада на предлог Савезног секретаријата за информисање, затим Комисија за разматрање процене и Савезна Влада.

Процену на основу Уредбе урадила је фирма „Проинком“ из Београда. У тексту процене у који је Савет имао увид, а који нам је доставио Архив Југославије у прилогу Записника са седнице Савезне Владе на којој је одлучивано о прихватању процене, „Новости“ се третирају као део СЈУ „Борба“.

Комисија Савезне Владе за разматрање процене сачинила је јула 2002. године Извештај о процени „Проинкома“, у ком се Влади даје предлог нове организације система „Борба“. Комисија предлаже формирање Компаније „Новости“ а.д. у чији би састав ушли и „Спорт“, Агенција „Борба“ и „ТВ Новости“, наводећи притом да „према процени државни капитал у Вечерњим новостима износи 23,76%“. Нејасно је о каквој се процени ради, јер „Проинком“ није утврђивао структуру капитала „Новости“, а наведени податак одговара висини друштвеног капитала из Решења Дирекције за процену вредности капитала које је поништио суд. Комисија такође предлаже повећање државног удела у „Новостима“ са 23,76% на 29,52%, уз образложење да ће Компанија „Новости“ а.д. заједно са новим редакцијама повећати своје капацитете у коришћењу „Борбине“ зграде која излази на Трг Николе Пашића и Косовску улицу. „Проинком“, међутим, није вршио процену ове зграде, која је уписана као државно власништво, тако да је није јасно на који начин се дошло до наведених процената. Комисија такође наводи да је оваква „понуда“ измене власничке структуре дошла од Компаније „Новости“. Савезна Влада је на 64. седници одржаној 15. августа 2002. године усвојила Извештај Комисије за разматрање процене и донела Одлуку о давању сагласности на процену.

На Скупштини Компаније „Новости“ 12. октобра 2002. године чланица Надзорног одбора Светлана Вуковић поставила је питања везана за процену „Проинкома“. У записнику са Скупштине стоји да је директор Компаније Манојло Вукотић одговорио да чланица Надзорног одбора „користи податке из извештаја агенције *Проинком*, чија процена је за *Новости* била неприхватљива, а која је одлуком Савезне Владе превазиђена. Наиме, првобитна процена је била да је цео капитал Компаније у државној својини, да би се преговорима дошло до признавања 70,48% акционарског капитала“, што је Вукотић оценио као „велику победу *Новости*“.

У смислу члана 23д Уредбе о изменама и допунама Уредбе о СЈУ „Борба“ („Сл. лист СРЈ“, бр. 12/2001), промене извршене на основу процене вредности средстава, односно имовине не могу се уписати у судски регистар без изричите сагласности Савезне владе. Ипак, Привредни суд у Београду је решењем V Фи-12252/02 од 31. октобра 2002. године дозволио упис НИП Компаније „Новости“ а.д. Београд без решења којим Савезна влада даје сагласност на упис промена, као и без доказа о уплати оснивачког капитала. Суд је извршио упис укупно уписаног и уплаћеног

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О ПРИВАТИЗАЦИЈИ КОМПАНИЈЕ „НОВОСТИ“

оснивачког капитала од 96.613.000,00 динара, од чега уплаћени акцијски капитал физичких лица износи 68.094.000,00 динара, односно 70,48%, а уплаћени акцијски капитал Србије и Црне Горе 28.519.000,00 динара или 29,52%, иако у документацији нема доказа о уплати оснивачког капитала. Из решења произилази да је упис извршен на основу Уредбе, која није могла да служи као основ уписа, јер Уредба само прописује поступак процене вредности државног капитала у СЈУ „Борба“, а не и поступак приватизације. Да би се извршио упис власничке структуре капитала, морају да постоје докази на основу којих суд мора да утврди тачно ко је, када, на који начин и у ком износу извршио уплату оснивачког капитала. У судском регистру нема сагласности Савезне Владе на упис промена, а суд се у свом образложењу не позива ни на њу, нити на доказе о уплати оснивачког капитала.

Да доказа о уплати оснивачког капитала није ни могло бити, јасно указује чињеница да је расподела акција на мале акционаре извршена тек две године након одлуке о издавању акција и уписа акцијског капитала у судски регистар. Удео малих акционара је приликом ове расподеле чак и промењен у односу на стање из судског регистра, јер су од њега одбијене акције ПИО фонда које нису биле исказане у поступку уписа у регистар суда, тако да је књига акционара уписана у Централни регистар хартија од вредности тек 2. јула 2004. године са следећом структуром капитала: 63,33% акција малих акционара, 7,15% акција ПИО фонда и 29,52% акција Државна заједница СЦГ.

Из документације о упису НИП Компаније „Новости“ а.д. Београд у регистар Трговинског суда 2002. године види се да је било притисака на судије да изврше незаконит упис. Наиме, упис привредног субјекта у судски регистар је строго формална процедура којом је прописано на ком обрасцу и на основу које приложене документације се уписују одговарајући подаци. На образац 2 се уносе подаци о висини уписаног и уплаћеног оснивачког капитала и о власничкој структури, на основу приложених доказа о уплати. Интересантно је да је све обрасце Фи 12252/02 од 31. октобра 2002. године потписала регистарски судија Мирјана Трнинић, осим обрасца 2, у ком нема потписа. У документацији је непотпун образац 2, односно само његова полеђина, на којој се налази факсимил судије Марине Томић. Очигледно је да је дошло до проблема у потпису овог обрасца, што јасно упућује на притиске на судије да се без обавезних сагласности и без доказа о уплати оснивачког капитала, изврши упис власничке структуре који није у складу са Законом о својинској трансформацији, Уредбом о изменама и допунама Уредбе о СЈУ „Борба“, Законом о приватизацији и Законом о средствима у својини Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. br. 53/95, 3/96 - испр., 54/96, 32/97 и 101/2005 – др. закон).

Након што су крајем 2010. године у јавности отворена спорна питања у вези приватизације и продаје акција малих акционара „Новости“, компанија је на интернет сајту свог дневног листа „Вечерње новости“ објавила текст под називом „Досије Новости“, односно своју интерпретацију догађаја који су постали предмет интересовања јавности. Између осталог, у „Досијеу Новости“ се признаје да је упис

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О ПРИВАТИЗАЦИЈИ КОМПАНИЈЕ „НОВОСТИ“

акционара у Централном регистру хартија од вредности урађен „на бази књиге акционара сачињене у поступку својинске трансформације *Новости* започете 1991. године емитовањем и продајом деоница, као и након поделе првог круга бесплатних акција“, то јест на основу поступка својинске трансформације који је поништен пресудом Вишег привредног суда Урс. Вр. 84/99 од 16. фебруара 2000. године. То значи да је Новинско издавачко предузеће „Новости“, које је на основу судске пресуде из 2000. године 100% у друштвеној својини, четири године фактички пословало као акционарско друштво без и једног акционара, са нелегалним менаџментом и представницима акционара у Скупштини Компаније. Савезној Влади, Влади Србије и Министарству привреде све време је било познато да је Компанију „Новости“ узурпирала интересна група око директора Манојла Вукотића, која се прогласила за акционаре предузећа упркос судској пресуди и решењу Дирекције, односно да је у регистар суда уписан акцијски капитал непостојећих акционара.

3. ПОНУДА ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ АКЦИЈА ИЗ 2005. ГОДИНЕ

Уместо да предузме мере да се незаконити упис поништи, министарство надлежно за послове приватизације је наредних година користило незаконито стање у „Новостима“ како би заинтересоване инвеститоре онемогућило у преузимању акција компаније.

Привредно друштво SENTA HANDELS ANSTALT са седиштем у Лихтенштајну, поднело је 17. маја 2005. године Комисији за хартије од вредности захтев за одобрење понуде за преузимање акција НИП „Новости“ а.д. Београд. Према сазнањима Савета, иза ове понуде стајала је компанија WAZ. Док је Комисија одлучивала о захтеву SENTA HANDELS ANSTALT, Влада је изненада отворила спорна питања о власничким односима у „Новостима“ која су јој годинама била позната. Тако новинска агенција БЕТА 1. јуна 2005. године преноси следећу вест: „Према информацијама које стижу из Владе Србије, *Новости* можда и нису акционарско друштво. Наиме, Виши трговински суд је јануара 2000. године поништио приватизацију *Новости* и вратио их у статус друштвеног предузећа. Међутим, две године касније, тадашња Савезна влада донела је одлуку по којој запослени постају власници 70%, а држава 30% капитала *Новости*“.

Сутрадан, Одбор за приватизацију Народне скупштине се обратио председнику Владе Србије са препоруком да Влада застане са свим активностима око преузимања акција „Новости“ док се не утврди стварно стање власничке структуре и начин и ревизија процене вредности капитала. „Вечерње новости“ 3. јуна 2005. године објављују опсежан текст под насловом „Србији отимају *Новости*“, у ком се између осталог преноси изјава председника Одбора за приватизацију Николе Новаковића: „Дошао сам до поражавајућих података, али до охрабрујућег закључка. Начин на који су обављане промене уписа биле су фаличне и мањкаве, јер је суд уписивао промене прилично паушално, позивајући се на одлуку Владе СРЈ. Не може се видети ни да ли је урађена процена капитала, ни ко је то урадио“.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О ПРИВАТИЗАЦИЈИ КОМПАНИЈЕ „НОВОСТИ“

У истом тексту, наводи се и изјава министра привреде Предрага Бубала: „Сваки други корак у целој процедури од почетка деведесетих био је незаконит, полузаконит и доношене су одлуке које су биле у супротности. То је био разлог зашто сам одлучио да реагујем. Да нисам то сазнао мирно бих спавао и не бих имао никаквих питања око приватизације *Новости*. А, сада још мирније спавам, зато што сам упозорио да проблема има. Пре два дана сам имао састанак са малим акционарима и њима предложио ово што кажем и сада: да се сачека доношење новог закона, направи већински пакет акција и направи озбиљан тендер. Ја сам, по својој стручној савести и позицији, закључио да треба да се застане“.

Закључком бр. 022-8631/2005-003 од 9. јуна 2005. године, Влада Србије одлучује да раскине Споразум о уређивању оснивачких права у савезним јавним установама и јавном предузећу у области информисања, који је 1. фебруара 2005. године закључила са Владом Републике Црне Горе. У Информацији у прилогу Закључка, Влада наводи да је накнадно, после потписивања Споразума утврђено „да у Компанији НИП *Новости* није утврђена власничка структура капитала и да није познато колики је удео државног капитала у капиталу *Новости*, тиме ни колики је део капитала који се може приватизовати“ и позива се на препоруку Одбора за приватизацију Народне скупштине. Трговински суд у Београду на захтев Републичког јавног правобранилаштва 28. јуна 2005. године доноси привремену меру којом је Државној заједници Србија и Црна Гора забрањено располагање акцијама „Новости“ због спора између СЦГ и Републике Србије. Због одлуке суда, Комисија за хартије од вредности на 84. седници од 20. јула 2005. године доноси Закључак бр. 4/0-32-1278/8-05 којим се прекида поступак покренут по захтеву SENTA HANDELS ANSTALT, чиме је спречено преузимање акција „Новости“.

Четири године након незаконито извршеног уписа, Влада 16. фебруара 2006. године доноси Закључак бр. 464-766/2006 којим задужује:

- Републичко јавно правобранилаштво да изврши укњижбу права својине на непокретностима које користе „Новости“, „Борба“ и Штампарија „Борба“ у корист Републике Србије,
- Министарство привреде да изврши ревизију процене вредности и власничке структуре капитала, као и титулара акција „Новости“, „Борбе“ и „Штампарије Борба“, са циљем утврђивања висине учешћа државног капитала у укупном капиталу ових компанија,
- Министарство привреде да у поступку приватизације предузме мере око обуставе свих активности које се односе на евидентирање и емитовање акција наведених предузећа, до окончања ревизије.

Закључак Владе потврђује информацију коју је 1. јуна 2005. године објавила БЕТА. Влада је, наине, знала да „Новости“ нису приватизоване и да је упис државног и приватног акцијског капитала извршен незаконито, односно да висина државног удела у укупном капиталу „Новости“ никада није утврђена, већ да је приликом уписа у судски регистар 2002. године заправо само преписан проценат друштвеног капитала какав је био пре поништења својинске трансформације „Новости“. Управо

